

Број: 842-4-УП/15

Дана, 29.06.2015. године

Влада Републике Српске
Министарство просвјете и културе
Н/р министра, гдин др Дане Малешевић

Предмет - Педагошки стандарди и нормативи за област предшколског васпитања и образовања
Препорука, доставља се

Поштовани,

Предшколско васпитање и образовање је дио јединственог система васпитања и образовања и дјелатност је од посебног друштвеног интереса.

Предшколско васпитање и образовање, као дио јединственог система образовања, посебно је важно јер се реализује у најранијем узрасту дјетета и поставља темеље не само васпитања и образовања већ цјелокупног развоја дјетета.

Зато је посебно важно да Закон препозна потребе дјеце у овом узрасту и да им, у датим условима, осигура максимално могуће, полазећи од степена развоја дјетета и специфичних развојних могућности.

Ради успјешног остваривања циљева и задатака предшколског васпитања и образовања,¹ посебно је важно и да су подзаконски акти донесени у складу са Законом, односно, да су педагошки стандарди и нормативи јасно одредили услове које предшколска установа мора испуњавати не само да би била регистрована, већ да би одговорила својој функцији за сво вријеме рада установе.

Законом о предшколском васпитању и образовању утврђено је чланом 11, између осталог, да се:

Јавна или приватна предшколска установа оснива и почиње да ради ако:

г) ако је обезбијеђен потребан број васпитача, стручних сарадника и осталих запослених

¹ Закон о предшколском васпитању и образовању, „Службени гласник Републике Српске” број 119/08, 1/12, члан 6. Циљ предшколског васпитања и образовања у Републици је подстицање физичког, интелектуалног, социоемоционалног развоја, комуникације, креативности и стваралаштва дјеце, учење засновано на искуству и интересовањима, стицање нових искустава и проширивање знања о себи, другим људима и свијету потребних за даље образовање и васпитање и укључивање дјеце у друштвену заједницу, поштујући и уважавајући права и могућности дјеце.

6) Министар ће донијети Правилник о условима за почетак рада предшколске установе.

Према члану 17. све предшколске установе и установе које остварују програме предшколског васпитања и образовања примјењују педагошке стандарде и нормативе за област предшколског васпитања и образовања.

Министар ће донијети Правилник којим се утврђују стандарди и нормативи из става 1. овог члана.

Правилником о педагошким стандардима и нормативима за област предшколског васпитања и образовања,² утврђено је да су јединствени стандарди и нормативи усклађени са најбољим интересом дјетета о којем се брину у предшколској установи (члан 3.) те да се:

- Јединствени стандарди и нормативи примјењују се у свим регистрованим предшколским установама које су, на основу члана 13. став 1. Закона о предшколском васпитању и образовању, добиле рјешење о одобрењу за рад предшколске установе (члан 2. став 1.)
- Предшколске установе и центри приликом оснивања морају испуњавати услове у погледу простора и **запослених лица у складу са овим правилником.** (члан 2. став 3.)

Правилником о условима за почетак рада предшколске установе³ утврђено је да је оснивач предшколске установе дужан, између осталог, обезбиједити **потребан број васпитача**, стручних сарадника, медицинских и других радника у складу са Законом и и прописима који регулишу стандарде и нормативе простора и опреме предшколских установа. (члан 3)

Установа почиње да ради уколико има:

5) **потребан број васпитача** и других радника (члан 4.)

Правилником о педагошким стандардима и нормативима су утврђени стандарди који се односе на објекте предшколских установа и центара, грађевинске услове, унутрашњи простор, безбједност боравка дјеце и одраслих у објектима предшколске установе, опрему, играчке и материјале за рано учење, простор за припрему хране и ручавање, простор за одржавање личне хигијене, вањски простор, али ни једном ријечју правилник не утврђује и стандарде који се односе на лица запослена у установи.

Педагошки стандарди за предшколско васпитање и образовање доприносе системском уређењу предшколског васпитања и образовања и стварању приближно једнаких услова и могућности за сву дјецу, те унапређењу рада у складу са развојним потребама дјеце.

У процесу остваривања циљева и задатака предшколског васпитања и образовања васпитач има кључну улогу и значај, његови људски и стручни потенцијали су услов успјешног васпитно-образовног рада.

² Правилник о педагошким стандардима и нормативима за област предшколског васпитања и образовања, „Службени гласник Републике Српске” број 64/13

³ Правилник о условима за почетак рада предшколске установе, „Службени гласник Републике Српске” број 46/14

Иако Закон као услов за почетак рада обавезује на потребан број васпитача, стручних сарадника и осталих запослених, донесени м правилницима то питање није уређено, па и правилници позивају и обавезују на потребан број запосленог особља.

Пропуштајући да Правилником утврди број васпитача, стручних радника и сарадника у предшколским установама који мора бити ангажован зависно од узраста дјецe, броја васпитних група, броја дјецe у васпитним групама, програмима који се реализују, изостао је најважнији услов, услов без кога ни простор ни опрема нити све друго што правилник дефинише, неће испунити основне циљеве дефинисане законом. Наравно да су нормативи који се тичу простора, објеката, безбједности и исхране дјецe изузетно важни, али нису довољни. Да би предшколска установа одговорила на потребе дјецe и испунила циљеве због којих је и основана, посебно је важно да питање лица запослених у установи на одговарајући начин буде уређено, прије свега минималног броја васпитача и стручних сарадника који морају бити ангажовани зависно од броја дјецe, њиховог узраста и програма који се реализује.

Имајући у виду напријед наведено, Омбудсман за дјецу, у складу са овлаштењима утврђеним чланом 9. Закона о Омбудсману за дјецу, предлаже Министарству просвјете и културе предузимање потребних активности ради отклањања ситуација које могу довести до повреде права и интереса дјецe у установама предшколског васпитања и образовања, на начин да:

- изврши измјене и допуне Правилника о педагошким стандардима и нормативима за област предшколског васпитања и образовања тако што ће дефинисати стандарде који се односе на запослена лица у предшколским установама – односно број потребних радника (васпитача, стручних сарадника и сарадника) зависно од броја васпитних група, трајању и врсте програма те стварних услова рада (члан 33. Закона);
- о предузетим активностима Министарство ће обавијестити Институцију у року од 30 дана од дана пријема ове препоруке.

С поштовањем,

Омбудсман за дјецу
др Нада Граховац

